

stimmeforening for hvert Amt med forskjellige gavnlige Formaal. Om end Udvalget anser mange af de opstillede Formaal for smukke og gode, maa Foreningens Stiftelse m. m. dog erkjendes for at være et Anliggende af udelukkende privat Natur. — Udvalget gjør ingen Indstilling.

15. Andragende fra Bognmandsforeningen i Kjøbenhavn (indbragt den 18de Februar 1874 af Folkethingsmanden for Kjøbenhavns 7de Valgfreds, Cassé). Fra Bognmandsforeningen i Kjøbenhavn er indkommet Andragende om, at Hesteskatten til Opfostringshuset, der blev paalagt ved Anordning af 7de December 1770 § 14 og senere er forhøjet og ændret ved forskjellige Reskripter, maa blive ophævet eller dog forandret med Hensyn til Maaden, hvorpaa den hidtil er fordelt. Denne Afgift var oprindelig en Skat paa Lurusheste, saaledes at der for de Heste, der af Private holdes til Bekvemmelighed og Fornøielse, udrædes det fulde Beløb (nu 4 Rd.), medens der for Bognmandsheste kun erlægges det Halve, for saa vidt som disse Heste kun delvis anvendes til Fornøielsesture for de af Beboerne, der ikke selv holde Heste.

Udvalget erkjender, at ligesom det i og for sig ikke er muligt at drage nogen Grændse mellem Kjørsler til Fornøielse og anden Kjørsel, saa maa Hesteskatten, for saa vidt den hviler paa Bognmændene, anses som en Næringsafgift, der som saadan ikke mere er tidsvarende Udvalget indstiller, at dette Andragende henvises til Indenrigsministeren.

16. Andragende fra „Almindelig Dansk Velfærdssforening“ (indbragt den 18de December 1873 af Folkethingsmanden for Svendborg Amts 3die Valgfreds, S. A. Hansen). Fra „Almindelig Dansk Velfærdssforening“ er indkommet et Andragende til Rigsdagen om, at denne gunstigt vil have sin Opmærksomhed henvendt paa en Forbedring i Arbeidernes Livsvilkaar baade i aandelig og materiel Henseende. Der henvises i Andragendet til en vedlagt Plan om en Art tvungen Livsforfikring for Arbeidere, en Tanke, der paa en anden Maade har fundet sit Udtryk i en Pjece „om kommunale Fond“, der er omdelt til Thingets Medlemmer, medens det samme Maal er søgt opnaaet dels ganske frivillig, dels ved Kommunernes Bistand af forskjellige allerede bestaaende Foreninger.

Udvalget er enigt om, at Spørgsmaalet om en Forbedring af Arbeidernes materielle og aandelige Vælvære er en Samfundsopgave af første Rang, saa meget mere som Samfundets lykkelige fremtidige Udvikling i væsentlig Grad vil være afhængig af den større eller mindre Sandhedserkjendelse og Tilfredshed, hvormed Flertallet af Befolkningen slutter sig til det hele Samfundsarbejde. Ved Siden heraf har man ogsaa et aabent Blik for de overordentlige Vanskeligheder, som en heldig Løsning af disse Spørgsmaal vil have at overvinde, saa meget mere som det ikke lader sig negte, at der hersker megen Uklarhed om de herhen hørende sociale og økonomiske Forhold, og at der vistnok af Mange næres overdrevne Forestillinger om Statens Evne paa dette Omraade, og at der som Følge heraf stilles Krav til Samfundet, som ikke ville kunne opfyldes. Herom skal Udvalget imidlertid nu ikke udtale sig, idet man erkjender, at, ligesom de reiste Spørgsmaal utvivlsomt kræve en grundig Undersøgelse og en detailleret Besvarelse, saa ere de Arbeider, som en saadan Undersøgelse udfordrer, langt større, end et Udvalg, hvis Medlemmer samtidig ere beskæftigede paa saa mange andre Maader, er istand til at udføre.

I Sagens store Betydning saavel som i det dermed forbundne Arbeides Omfang finder man derfor Grund til at foreslaa Thinget at beslutte at nedsætte en parlamentarisk Kommission i Genhold til Grundlovens § 46 med den Opgave at undersøge, hvor vidt og paa hvilke Maader der fra Statens Side kan gjøres Noget for at hæve Arbeidernes aandelige og materielle Livsvilkaar og særlig for at firkte Arbeiderne mod uforstødt Nød, navnlig i Alverdommen.

Udvalget indstiller følgende

Forflag

til

Beslutning af Folkethinget om Nedsættelse af en Kommission i Genhold til Grundlovens § 46.

Thinget beslutter:

- 1) at der i Genhold til Grundlovens § 46 nedsættes en Kommission med det Quæv at